

۸۰ درصد مدیران ارشد بورس در شرکت‌های بورسی مسئولیت دارند

تعارض منافع مدیران بورس به قله رسید

مرتضی عبدالحسینی

روزنامه نگار

در «قوانین و مقررات اصول بازار سرمایه» در ماده‌های ۱۴، ۱۶، ۱۷ و ۱۸ به صورت مستقیم و غیرمستقیم تلاش‌هایی برای مدیریت تضاد منافع در بازار بورس شده است. خلاصه این موارد می‌گوید اعضای هیات‌مدیره ارکان مختلف بورس و افراد تحت تکلف آنها نباید کد بورسی داشته باشند و اعضای هیات‌مدیره «سازمان بورس و اوراق بهادار» حق عضویت همزمان در نهادهای و شرکت‌های غیر را ندارند. در این قوانین در مورد اشتغال همزمان اعضای شورای عالی بورس، بورس انرژی، فرابورس، بورس کالا و... چیزی گفته نشده و همین خلأهای قانونی باعث شده تا در بررسی خود به این نتیجه برسیم که ۲۵ نفر از افرادی که عضو هیات‌مدیره ارکان مختلف بورس هستند، همزمان در هیات‌مدیره ۶۸ شرکت عمدتاً خصوصی نیز حضور دارند که فعالیت ۶۲ شرکت مستقیماً با بازار سرمایه در ارتباط است. البته تعداد شرکت‌هایی که اعضای هیات‌مدیره ارکان مختلف بورس در آنها عضویت دارند، در آگهی‌های روزنامه رسمی بسیار بیشتر از اینهاست اما «فرهیختگان» لیست غربال شده‌ای را ارائه می‌دهد که نسبتاً به‌روز است. لازم‌به‌ذکر است برخی از این افراد، نخبگان بازار و صاحب‌تجربه‌اند و بدون انتساب اتهام و افترا، این سوال پیش می‌آید کسی که در بورس به هر طریق سرمایه‌ای دارد (صندوق، شرکت، کارگزار و...) و همزمان مسئول هم هست، نامش اگر تعارض منافع نباشد پس چیست؟

حسین خزلی از فعالان قدیمی بازار سرمایه در گفت‌وگو با «فرهیختگان» در این مورد توضیح داد: «حضور همزمان مدیران عالی‌رتبه ارکان بورس در شرکت‌های دیگر موضوعی است که نه‌فقط در سطح مدیران بورس‌ها بلکه در شورای عالی بورس نیز وجود دارد. این آسیب تنها با اطلاع‌رسانی و شفافیت بیشتر حل خواهد شد. در سال‌های اخیر حتی یک‌صورت جلسه از ارکان بورس بیرون نیامده و مانعی دانیم در جلسات چه‌مواردی طرح می‌شود اما اعضا که خود صاحب شرکت‌های مالی هستند به خوبی می‌دانند. حالا که سرمایه ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر در بورس درگیر شده، لایحه رسیدگی به تعارض منافع یا حداقل افشای منافع متضاد، موضوع جدی است که باید در دستور کار قرار گیرد.»

تعارض منافع در بورس؛ لایحه‌ای که دیر رسید

تعارض منافع» تعاریف مختلفی دارد، با این حال همه این تعاریف یک نقطه اشتراک دارند که آن‌هم این است که تعارض منافع به‌موقعیتی گفته می‌شود که منمعت شخص یا سازمان در تعارض با وظایفی باشد. به عبارتی دیگر فرد یا سازمان در شرایطی قرار گیرد که برای انجام وظایف یا اعمال اختیارات قانونی، تحت‌تاثیر یک منمعت مالی یا غیرمالی ثانویه قرار گیرد و ترس از ترجیح منافع شخصی و سازمانی به جای منافع عمومی وجود داشته‌باشد. درواقع تعارض منافع زمانی وجود دارد که کارکنان و مدیران می‌توانند از موقعیت خود سوءاستفاده کرده و بنابراین مدیریت تعارض منافع مشمول تدابیر و اقدامات نظارتی لازم برای پیشگیری و کاهش تاثیرات سوءموقعیت‌های تعارض منافع است. ازجمله مصادیق تعارض منافع می‌توان به تصدی همزمان دو یا چند شغل، انت‌اطلاعاتی، تصمیم‌گیری در شرایط نفع شخصی، پذیرش هدیه، در‌های چرخان، اشتغال همزمان، خوششوندسالاری، تعارض درآمد و وظایف، اتحاد ناظر و منظور، اتحاد مجری و قاعده‌گذار و... اشاره کرد. بررسی‌ها نشان می‌دهد با وجود این در اغلب کشورها در راستای مدیریت تعارض منافع، قانونی به همین عنوان تصویب شده و اجرا می‌شود، با این حال در کشور ما لایحه تعارض منافع در چندین نوبت تهیه شده و طی سال‌های مختلف در راهروهای دولت و مجلس به جای توجه، تنها خاک‌خورده است. در گزارش‌های قبلی به تعارض منافع و برخی مصادیق آن در وزارتخانه‌ها پرداخته‌ایم اما این بار «بازار سرمایه» توجه‌ها را به‌خود معطوف کرده است. بازار سرمایه ایران از ارکان متفاوتی مانند سازمان بورس و اوراق بهادار، شورای عالی بورس، فرابورس، کانون کارگزاران و... تشکیل شده که برای آنها، ظاهراً قوانین کافی برای منع تعارض منافع نگاشته و اجرا نشده است. این موضوع نه‌به‌تشیخص ما بلکه به تشخیص سازمان بورس نیز رسیده است و به همین منظور «اداره پیشگیری و ارتقای سلامت بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار» اقدام به تهیه «پیش‌نویس لایحه مدیریت تضاد منافع در بازار اوراق بهادار» کرده و عموم کارشناسان را به ارسال نظرات تخصصی خود دعوت کرده است. هر چند تصویب این لایحه اتفاق مبارکی خواهد بود اما با پیش از سه دهه فعالیت بازار سرمایه، شاید کمی دیر باشد. به‌خصوص اینکه در ۱۰ سال اخیر بازار سهام ایران سه صعود و متعاقب‌سه ریزش اساسی داشته و در همین ریزش بازار در مرداد سال ۹۹ سرمایه‌های بیش از ۴۰ میلیون ایرانی آب رفته است. قطعاً گره‌زدن همه اتفاقات اخیر بازار سهام با مساله تعارض منافع اشتباه است اما مصادیق را بررسی خواهیم کرد که به نظر می‌رسد عدم مدیریت تعارض منافع در بازار چندان بی‌تاثیر هم نبوده و احتمالاً نخواهد بود.

مصادیق تعارض منافع در بورس

خوشبختانه بازار بورس ایران از حیث «شفافیت» در موقعیت خوبی قرار دارد و حداقل شفافیت در آن از نظام بانکی بالاتر بوده اما از لحاظ تعارض منافع «وضعیت آن تعریفی ندارد. در بازار سرمایه روابط قراردادی متعددی میان سازمان‌های ناظر، سرمایه‌گذاران و نهادهای مالی، ناشران (مبتنی بر اساسنامه)، شرکت‌های حسابرسی و... وجود دارد. برخی از این نهادهای اقتصادی، روابط چندجانبه با مشتریان مختلف دارند و به دلیل سرمایه‌گذاری شخصی (اشخاص حقوقی، مدیران، کارکنان و اشخاص وابسته به آنها) در بازار سرمایه، احتمال بروز تضاد منافع در آنها بسیار است. از همین رو اتفاقات عجیب در بازار سرمایه کم نبوده و نیست. اینکه سهام‌یک شرکت ده‌ها برابر می‌شود و قبل از شروع افزایش قیمت، حقیقی‌ها و حقوقی‌های خاصی به آن ورود می‌کنند اتفاقی نخواهد بود. یا مثلاً اینکه عده‌ای از افراد حقیقی یا حتی نهادهای فعال در بازار از تصمیمات بالادستی پیش از اعلام عمومی یا اجرای آن اطلاع داشته و موقعیت‌های خرید و فروش خود را با توجه به آن تنظیم کرده‌اند، بیشتر نتیجه رانت است تا تحلیل. تعارض منافع در ابعاد متفاوتی از بازار سرمایه ایران رخ داده و خواهد داد و برای پیشگیری و مدیریت آن ابتدا باید مصادیق آن را شناخته و سپس در مقام مدیریت تعارض منافع برآمد. در ادامه به برخی مصادیق مهم تعارض منافع اشاره می‌کنیم:

۱- مالکیت یا دارا بودن سهام شرکت خصوصی؛ موقعیتی است که در آن یک مقام در بازار سرمایه همزمان در بخش خصوصی دارای سهام یا مالکیت یک شرکت خصوصی است که آن شرکت تحت کنترل یا تحت‌تاثیر تصمیمات او قرار دارد. این موضوع با عضویت بسیاری از مدیران عالی‌رتبه سازمان در شرکت‌های مختلف مشهود است.

بررسی‌های «فرهیختگان» نشان می‌دهد که ۲۵ عضو هیات‌مدیره ارکان مختلف بورس (بورس، فرابورس، بورس انرژی، شورای عالی بورس و...) به‌طور همزمان در هیات‌مدیره ۶۸ شرکت خصوصی که عموماً فعالیت مالی دارند، عضو هستند.

۲- در‌های گردان؛ موقعیتی است که در آن افراد بین بخش خصوصی و دولتی یا عمومی جابه‌جا می‌شوند(هم در بخش دولتی به‌خصوصی و هم از بخش خصوصی به دولتی). این موضوع می‌تواند به‌ضرر نهادهای عمومی و دولتی تمام شود؛ چراکه

افراد با انباشتی از اطلاعات مربوط به منافع عمومی که در بخش دولتی کسب کرده‌اند وارد بخش خصوصی می‌شوند، این درحالی است که به‌طور مثال در بورس آمریکا و کانادا، مدیران عالی‌رتبه پس از کناره‌گیری از سمت خود تا دو سال حق فعالیت در شرکت‌ها و بازارهای مرتبط با بازار بورس را نخواهند داشت. اما در ایران مواردی دیده شده است که فردی پس از کناره‌گیری از ریاست سازمان بورس بلافاصله به نهاد یا شرکتی رفته است که فعالیت‌های گسترده‌ای در بازار بورس داشته است. ۳- خوشاوندسالاری؛ موقعیتی است که در آن امکانی فراهم می‌شود که منافع خانوادگی یک مقام یا کارمند به‌طور ناشایستی بر اتخاذ تصمیمات قانونی و حرفه‌ای او اثر می‌گذارد یا اینکه یک کارمند تصمیمات و اطلاعاتی خاص که عموم از آن بی‌اطلاع هستند را در اختیار اقوام یا آشنایان خود قرار می‌دهد. از این دست تعارض منافع عموماً در کارگزاری‌ها، صندوق‌های سبدگردان و شرکت‌های تأمین سرمایه اتفاق خواهد افتاد که تحقیقات مرکز توسعه و مطالعات بازار بورس نیز آن را در پژوهش‌های مختلفی تأیید کرده است. به‌طور مثال در بحبوحه رشد بازار سرمایه در ابتدای سال ۹۹ بسیاری از سبگنان‌های خرید و فروش سهام از کارگزاری‌ها توسط کارکنان آنها به بیرون انتقال داده می‌شد.

۴- اتحاد ناظر و منظور؛ برای دادرسی از تخلفات این سازمان نهادی مستقل وجود ندارد. هیات داورى این سازمان یا سازمانه شکایات که به‌منظور بررسی تخلفات طراحی شده است، متعلق به خود سازمان بورس است و این مساله مصادق اتحاد ناظر و منظور در این سازمان است.

عضویت همزمان مدیران بورس در ۲۸ شرکت

اشتغال همزمان که جزئی از موارد ۱ و ۲ قسمت قبلی است، به‌عنوان یکی از مصادیق تعارض منافع زمینه بروز فساد گسترده‌ای را فراهم خواهد کرد. منظور از اشتغال همزمان موقعیتی است که فرد همزمان با یک پست دولتی یا حاکمیتی، در بخش

تعداد و نام شرکت‌هایی که مدیران بورسی به‌صورت همزمان در هیات‌مدیره آنها نیز عضویت دارند					
ارکان	اعضای هیات‌مدیره	سمت	عضویت همزمان	نام شرکت‌ها	
بورس تهران	مجتبی تقی‌پور	عضو هیات‌مدیره	۰	-	عضو هیات‌مدیره
	محمد وطن‌پور	نایب‌رئیس هیات‌مدیره	۵ شرکت	گروه مالی سپهر صادرات- سرمایه‌گذاری اعتضاد غدیر- تأمین سرمایه سپهر- احمد پزیدان پناه و شرکا- کشتی‌سازی اروندان	
	محمد جواد سلیمی	رئیس هیات‌مدیره	۳ شرکت	توسعه یکپارچه تراکش کارور- کسب و کارهای نوپای حرکت اول- پرتوشید درنیکا آیریا	
	سید ابراهیم عنایت	عضو هیات‌مدیره	۲ شرکت	کارگزاری بانک سپه- سرمایه‌گذاری کوثر سبحان	
	محسن رحمتی	عضو هیات‌مدیره	۲ شرکت	کارگزاری تدبیرگران فردا- پیشگامان تحلیل الگوریتمی ویرا	
	امیر هامونی	مدیرعامل	۲ شرکت	مدیریت بازار متشکل معاملات ارز ایران- مرکز مالی ایران	
	علی نقوی	عضو هیات‌مدیره	۰	-	
	شاهین چراغی	رئیس هیات‌مدیره	۱۰ شرکت	گروه صنعتی دانیال استیل- شمع‌سازی سپهر آسیا- مهر سنگ پایتخت- انجمن توسعه سرمایه‌گذاری حرفه‌ای- پردازش اطلاعات مالی نوآوران امین- بهمن تاش تارا- بهین تاش- خدمات توسعه و تجارت همای ایرانیان- کارگزاری مهر آفرین- تجارت هوشمند الکترونیک نوین ارون	
	امیرحمزه‌المیر	نایب‌رئیس هیات‌مدیره	۵ شرکت	طراحان فراز سپهر- انجمن مالی اسلامی ایران- گروه توسعه مالی مهر آیندگان- سرمایه‌گذاری هامون سپاهان- بهین‌یاب رایزن	
	بهزاد کرمی	عضو هیات‌مدیره	۰	-	
بورس اوراق بهادار تهران	بهمن تجلی‌زاده	عضو هیات‌مدیره	۱ شرکت	توسعه اقتصادی پایدار فراگیر	عضو هیات‌مدیره
	امیرمهدی صباپی	عضو هیات‌مدیره	۰	-	
	علی سعیدی	عضو هیات‌مدیره	۱ شرکت	انجمن علمی مهندسی مالی ایران	
	طهمورث جوان‌بخت	عضو هیات‌مدیره	۳ شرکت	سرمایه‌گذاری توسعه توکا- خیریه جوادالامه فولاد مبارک اصفهان- بهسازان صنایع خاورمیانه	
	حامدسلطانی‌نژاد	مدیرعامل	۲ شرکت	کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی- مرکز مالی ایران	
	سلمان خادم‌المله	رئیس هیات‌مدیره	۳ شرکت	تأمین سرمایه امین- سرمایه‌گذاری صبا تأمین- پردازش اطلاعات مالی مینا	
	علیرضا خجسته‌وهاب‌زاده	نایب‌رئیس هیات‌مدیره	۲ شرکت	خدمتگزاران شمس ولایت توس- مهندسی انتقال نیرو و مخابرات شرق	
	ابوالفضل صمدی	عضو هیات‌مدیره	۰	-	
	حسین شهریاریمورغچوئی	عضو هیات‌مدیره	۲ شرکت	پالایش نفت تبریز- گروه گسترش نفت و گاز پارسیان	
	میثم باقری کویایی	عضو هیات‌مدیره	۳ شرکت	سپهر بوم‌راد- کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار- کارگزاری بانک مسکن	
بورس اوراق بهادار فرابورس	محمد رحمانی نصرآبادی	عضو هیات‌مدیره	۴ شرکت	تأمین سرمایه سپهر- زندگی‌سازان هوشمند آیریا- گروه مشاوران رایمند نیک‌پندار- سرداران نور ولایت توس	عضو هیات‌مدیره
	مرتضی علی اکبری	عضو هیات‌مدیره	۴ شرکت	سرمایه‌گذاری پرتو تابان معادن و فلزات- کارگزاری سی‌ولکس کالا- صنایع آهن و فولاد سردمد ابرکوه- توسعه و تجارت بین‌المللی صبا	
	حسین سلاح‌ورزی	عضو	۹ شرکت	شکل‌دهی اقتصاد توسعه‌نگر ایرانیان- توسعه صنعتی آرنیکا مینا- مدیریت بازار یکتا نوین- تعالی پویا ایرانیان- شهرک صنعتی لریستان- آهک صنعتی و هیدراته لریستان- آرنیکا اسکان- توسعه بازرگانی نوین لریستان- توسعه اکسیر کیان	
بورس اوراق بهادار فرابورس	روح‌اله حسینی‌مقدم	عضو	۱ شرکت	مازندارتا ارتباط سبز آسیا	عضو هیات‌مدیره
	حمید دانش کاظمی	عضو	۳ شرکت	کارگزاری آتیه- الماس ایرانیان کیش- خدمات مدیریت اندیشه آتیه‌مداران	

و مقررات اصول بازار سرمایه» در ماده‌های ۱۴، ۱۶، ۱۷ و ۱۸ به صورت مستقیم و غیرمستقیم تلاش‌هایی برای مدیریت تضاد منافع، از بین بردن زمینه‌های فساد و مقابله با رانت اطلاعاتی شده است، اما وضعیت فعلی بازار حکایت از عدم رعایت قانونی کافی نبودن آنها دارد. در ماده ۱۰ حق اشتغال اعضای «هیات‌مدیره سازمان بورس» در سایر نهادهای و بنگاه‌ها اعم از دولتی و غیردولتی سلب شده است. در ماده ۱۴ درخواست شده تا اعضای هیات‌مدیره سازمان فهرست دارایی‌های خود، همسر و افراد تحت تکلف خود را به «شورای عالی» گزارش کنند. انجام هرگونه معاملات اوراق بهادار توسط اعضای شورا، سازمان، مدیران و شرکای موسسه حسابرسی «سازمان» و نیز اشخاص تحت تکلف آنها در ماده ۱۶ ممنوع شده است. در نهایت در ماده‌های ۱۷ و ۱۸ از اعضای «شورای عالی بورس» و «سازمان بورس و اوراق بهادار» خواسته شده تا مشاغل دیگر خود را به‌قوه قضائیه گزارش دهند و از افشای اطلاعات محرمانه‌ای که در اختیار دارند پرهیز کنند. توجه کنید که در قوانین موجود عمده توجه‌ها به هیات‌مدیره سازمان و شورای عالی بورس است و به دیگر ارکان مانند مدیران بورس‌های مختلف توجهی نشده است. تنها در یک مورد عنوان شده که همه مدیران ارکان مختلف بورسی و افراد تحت تکلف آنها از داشتن کد بورسی محروم خواهند بود، اما عنوان نشده که میزان دارایی این افراد قبل و بعد از سمت ارزبایی شود. یا مثلاً به این موضوع که این افراد حق عضویت در شرکت‌های دیگر را دارند یا خیر، توجهی نشده است. به هر صورت اگر عضو شورای عالی بورس در ۹ شرکت عضویت داشته‌باشد یا عضو هیات‌مدیره بورس کالا خود مدیر شرکت فولادی باشد یا اینکه مدیر دیگری در چند کارگزاری و شرکت تأمین سرمایه‌ای همزمان مسئولیت داشته‌باشد، نامی جز «تعارض منافع» نخواهد داشت. در جدول می‌توانید انواع و اقسام مسئولیت‌های همزمان در سمت‌هایی که تعارض منافع به‌وضوح در آنها وجود دارد را ببینید تا ذهن شما هم کمی مشغول شود. در قسمت بعدی با حسین خزلی، فعال قدیمی بازار سرمایه گفت‌وگو کرده و پیشنهادهای وی در مورد مدیریت تعارض منافع را مرور کرده‌ایم.

تعارض منافع حتی در شورای عالی بورس!

حسین خزلی، از فعالان قدیمی بازار سرمایه در گفت‌وگو با «فرهیختگان» ارزیابی خود از تعارض منافع در بازار بورس کشور را اینچنین توضیح می‌دهد: «تعارض منافع موضوعی بسیار جدی است که تا به حال به آن پرداخته نشده است. البته این مساله تنها در بازار سرمایه نیست و هر مسئولی در سمتی که قرار دارد، همواره با منافع متعارضی از جنبه‌های مختلف درگیر خواهد بود. به‌عنوان مثال یک‌بنگاه کوچک که اصلاً در بازار سرمایه هم نیست، اگر هزینه‌های پرسنل خود را کاهش دهد، بالطبع سوددهی شرکت و سهام‌داران را بالا می‌برد و در مقابل پرسنل رااضی خواهند بود یا بالعکس، بنابراین اقتصاد علمی است که برای بهینه کردن این مسائل آمده است. مدیری را فرض کنید که در یک جایگاه عمومی یا دولتی می‌نشیند و دارایی‌ها و صلاحیت‌های عمومی زیر دست او است. اینجا تعارض منافع بسیار بیشتر خواهد شد. مثلاً یک کارگزار بورسی می‌تواند بین سفارش‌های خود، سبد‌ها و صندوق‌های متعلق به خود یا حتی سفارش‌های مشتریان ویژه با مشتریان معمولی تمایز قائل شود و این یکی از مصادیق تعارض منافع در بورس ما است. یا یک مدیر شرکت سرمایه‌گذاری که بین منافع شخصی خود و تعارض منافع عموم بازار، رعایت انصاف نداشته باشد و سعی کند با منافع دیگران برای خود یا گروه‌های ذی‌نفع خود معاملات را انجام دهد. یا به‌عنوان نمونه شرکت سرمایه‌گذاری بسیار بزرگی که می‌خواهد یکی از شرکت‌های سهامی خاص زیرمجموعه خود را به فروش برساند، اینکه چه روش فروش و چه قیمتی را برای فروش انتخاب کند، ممکن است تعارض منافع رخ دهد. هرچه بنگاه‌ها بزرگ‌تر شود و منافع عموم بیشتر در آنها درگیر شود، تعارض منافع هم بیشتر خواهد شد. حالا که سرمایه ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر در بورس درگیر شده، لایحه رسیدگی به تعارض منافع یا حداقل افشای منافع متضاد، موضوعی جدی است که باید در دستور کار قرار گیرد.» این کارشناس بازار سرمایه در ادامه تصریح می‌کند: «حضور همزمان مدیران عالی‌رتبه ارکان بورس در شرکت‌های دیگر موضوعی است که نه‌فقط در سطح مدیران بورس‌ها بلکه در شورای عالی بورس نیز وجود دارد. می‌دانید که ۳ عضو شورای عالی بورس، اشخاص حقیقی خبره هستند که مشخصاً از بخش خصوصی می‌آیند و معمولاً در تمامی ادوار به این شکل بوده که این افراد خود به‌طور همزمان مدیر شرکت‌ها و نهادهای مالی نیز بوده‌اند. درواقع در وظیفه خود به‌شورا، نظارت بر سازمان بورس بوده و در مقابل رسیدگی به تخلفات و صلاحیت آنها با سازمان بورس بوده است. این یک تعارض منافع دیر باست که در شورای عالی وجود دارد و در دیگر بخش‌های بازار نیز دیده می‌شود. البته تنها هیات‌مدیره سازمان بورس طبق قانون حق عضویت در شرکت یا بنگاهی دیگر را ندارند. اگر بخواهیم تمامی مدیران ارکان بورسی در جایی مشغول نباشند، خط‌بعا افراد ناشناس که با فرایند و مقررات بازار آشنایی ندارند، سر کار خواهند آمد و اگر مدیران که درگیر هستند روی کار بیایند، خب با تعارض منافع روبه‌رو خواهیم بود. به‌نظر بنده اطلاع‌رسانی و شفافیت این آسیب را حل خواهد کرد.»

به قوانین جدید نیاز داریم

حسین خزلی در مورد شفافیت توضیح می‌دهد: «در حال حاضر ما از مواردی که در جلسات مدیران بورس‌ها مطرح می‌شود بی‌خبر هستیم. حتی مصوبات شورای عالی بورس را نیز نمی‌دانیم و بارها خواستار این بوده‌ایم که رئیس سازمان بورس به‌عنوان سخنگو چندند دقیقه‌ای بعد از جلسات صحبت کند. مگر چه تعداد موارد محرمانه در این جلسات مطرح می‌شود که هیچ‌وقت تابه‌حال این کار انجام نشده. ما حتی مصوبات سال‌های قبل سازمان بورس و شورای عالی بورس را نیز نمی‌دانیم. اگر هیات‌مدیره بورس ساعتی بعد از جلسات خود، صورت‌جلسات را منتشر کند یا حتی مانند جلسات شورای شهر آن را به‌صورت زنده برگزار کند و همه فعالان بتوانند حرف‌ها را بشنوند، می‌توان امیدوار به حل مشکل بود. هرچند در چنین حالتی هم ممکن است مدیران حرف‌های عوام‌پسندانه بزنند، ولی در هر صورت در طول زمان تمرین این کار باعث افشای اطلاعات و افزایش شفافیت خواهد شد، بنابراین زمانی که مدیرعامل یک شرکت مالی بزرگ که عضویت هیات‌مدیره ارکان بورس نیز انتخاب شود، بدانند تصمیمات او افشاش می‌شود، قطعاً بیشترین تلاش را در رعایت اخلاق حرفه‌ای و مدیریت تعارض منافع خواهد کرد. بازار سرمایه باید الگوی شفافیت و رعایت تضاد منافع باشد که متأسفانه تابه‌حال چنین نبوده و امیدواریم این لایحه به بهبود روند موجود کمک کند.» خزلی در پایان می‌افزاید: «بازار بورس ما بسیار جوان است و متأسفانه حجم قوانین ما نیز کم است و مقررات بازار به تنقیح نیاز دارد. به این معنی که هرکسی در هر دوره‌ای بخشنانه و دستورالعملی صادر کرده که ممکن است مربوط به سال‌ها پیش باشد، بنابراین با توجه به پدیده‌های جدید، بورس به یکپارچه‌شدن و تنقیح قوانین نیاز دارد. لازم است قوانین مربوط به مدیریت تعارض منافع بورس‌ها در کشورهای دیگر را بررسی و لایحه جدید را به آنها شبیه‌سازی کنیم. درواقع باید با مطالعات و تجربیات جهانی این کار را انجام دهیم. به‌عنوان مثال کانادا یکی از کشورهای است که قوانین بسیار منسجم و جدی در زمینه مدیریت تعارض منافع بورس‌ها دارد که باید مورد توجه نویسندگان لایحه جدید باشد.»